

Szenes Zoltán

Régi adósság

A honvédelmi kormányzat régi adósságot törleszt a katonai stratégia koncepcionális alapvetésének publikálásával. Bár az új katonai stratégia megalkotásának gondolata már 1990-ben felvetődött, sohasem sikerült a politikai, kormányzati és katonai tényezőknél a katonai biztonság alapvető dokumentumát elkészíteni. Voltak időszakok, amikor sikerült a szükséges politikai és szakmai konszenzust megteremteni, fontos biztonsági stratégiákat megalkotni. Ennek köszönhető a NATO-csatlakozást „hivatalosító” biztonság- és védelempolitikai parlamenti alapelvek elfogadása 1998-ban, vagy az első nemzeti biztonsági stratégia kormányzati jóváhagyása 2002-ben. A katonai stratégia megalkotására azonban nem maradt elég politikai erő. Pedig a honvédelmi tárca két alkalommal is egész közel került a katonai stratégia elfogadtatásához. Sajnos azonban a stratégiai védelmi felülvizsgálat jövőképét leíró 2002. évi katonai stratégia mögött nem volt teljes politikai egyetértés, a védelmi felülvizsgálat 2004. évi stratégiatervezete pedig nélkülözte a hosszú távú finanszírozás kormányzati ígérését. Márpedig a haderő alkalmazásának és fejlesztésének koncepcióját leíró katonai stratégia meghatározó része a nemzeti védelmi politikának, a védelempolitikai célokat hangolja össze a haderő fenntartására és fejlesztésre fordítható forrásokkal. A nemzeti katonai stratégia kormányzati dokumentumként eligazítást ad a nemzetközi katonai biztonsági környezetben, megfogalmazza a haderő rendeltetését, feladatait, alkalmazásának eseteit, és iránymuta-

tással szolgál a katonai képességfejlesztés és erőforrás-gazdálkodás területén.

Napjainkra a honvédelmi tárca olyan szerencsés helyzetbe került, hogy megteremtődtek egy új katonai stratégia megalkotásának politikai és szakmai feltételei. A jobboldali-konzervatív és a szocialista-liberális hadseregképek közötti határok elmosódtak, a Magyar Honvédség társadalmi megítélése pozitív, bizalmi indexe magas, az önkéntes, professzionális haderő fejlesztését a közvélemény támogatja. A tárca a védelempolitika aktuális feladatait az ellenzékkel együttműködve, konszenzusos alapon oldja meg. Mindez jótékony politikai és szakmai környezetet teremt a katonai stratégia megírásához.

A most közzétett stratégiai koncepció polgári és katonai szakértők egyéves munkájával jött létre. Tisztában vagyunk azzal, hogy sokan szeretni és még többen bírálni fogják a dokumentumot. A koncepcionális alapvetés leíró jellegű, hiszen a stratégiát az érvényes honvédelmi törvény, a haderő hosszú távú fejlesztéséről szóló tavalyi parlamenti határozat és a tízéves haderő-fejlesztési terv kormányzati döntéseit figyelembe véve kellett megalkotni. A szerzőknek egyszerre kellett a szakmai szabadság és fantázia, valamint a realitás követelményeinek is megfelelniük.

A nemzeti katonai stratégia koncepciójának a Nemzet és Biztonság mellékleteként való közzétételével társadalmi-szakmai vitát szeretnénk elindítani. Meggyőződésünk, hogy a teljes nyilvánosság előtti megmértetése jót tesz majd a stratégiai dokumentum tartalmi és szerkezeti véglegesítésének.